

Авраменко Т.О.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут», м. Харків
Науковий керівник – Колесніченко А.С.

ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Доходи і витрати виступають важливою складовою фінансової і господарської діяльності підприємства, а також базою для формування загального фінансового результату роботи підприємства [1]. Особливо гостро ці проблеми постають в період нових викликів для сучасних економічних систем.

Основні теоретичні та практичні аспекти щодо формування фінансових результатів діяльності відображенні в працях багатьох відомих вчених та економістів, таких як: А. Бурковська, В. Ганін [2], О. Гаращенко, Ж. Кононенко [1], С. Ф. Голова, Т. В. Йолтухівська та ін. Однак, дослідження нормативно-правової бази з обліку та аудиту доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства залишається одним із найважливіших завдань в умовах глобальних змін.

В сучасних умовах господарювання дієвість системи бухгалтерського обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємства в значній мірі залежить від систематизованої нормативно-правової бази. Сутність фінансових результатів неможливо повно оцінити та дослідити без аналізу нормативно-правового забезпечення цього поняття, а також його складових.

Формування нормативно-правової бази постійно змінюється, що обумовлено економічними, структурними, інституціональними, інтеграційними, соціальними та іншими чинниками глобального характеру.

Діючи в Україні законодавчі акти спрямовані, у першу чергу, на забезпечення бухгалтерського обліку, на регулювання правових та економічних відносин між підприємством і державою, іншими контрагентами.

До основних видів нормативно-правового забезпечення обліку і аудиту доходів, витрат і фінансових результатів підприємств слід відносити: Податковий кодекс України; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств; вказівки, інструкції, положення; плани рахунків бухгалтерського обліку; наказ про облікову політику підприємства; тощо.

Правові засади регулювання, організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.

Дія цього закону поширюється на всіх юридичних осіб, зареєстрованих відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Закон регламентує методологічні засади збору, реєстрації та узагальнення інформації щодо господарських операцій.

Відповідно до Закону національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку ґрунтуються на міжнародних стандартах бухгалтерського обліку. Практично кожному П(С)БО відповідає окремий МСБО та МСФЗ. Так, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід». Однак, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогу серед МСБО та безпосередньо відтворює особливі вимоги національної практики регулювання. Серед переліку МСБО можна знайти такі з них, які присвячені окремим напрямкам обліку витрат: МСБО 19 «Виплати працівникам», МСБО 23 «Витрати на позики».

Згідно з положеннями НП(С)БО 1 [3], можна визначити його роль у формуванні фінансових результатів підприємства (рис. 1).

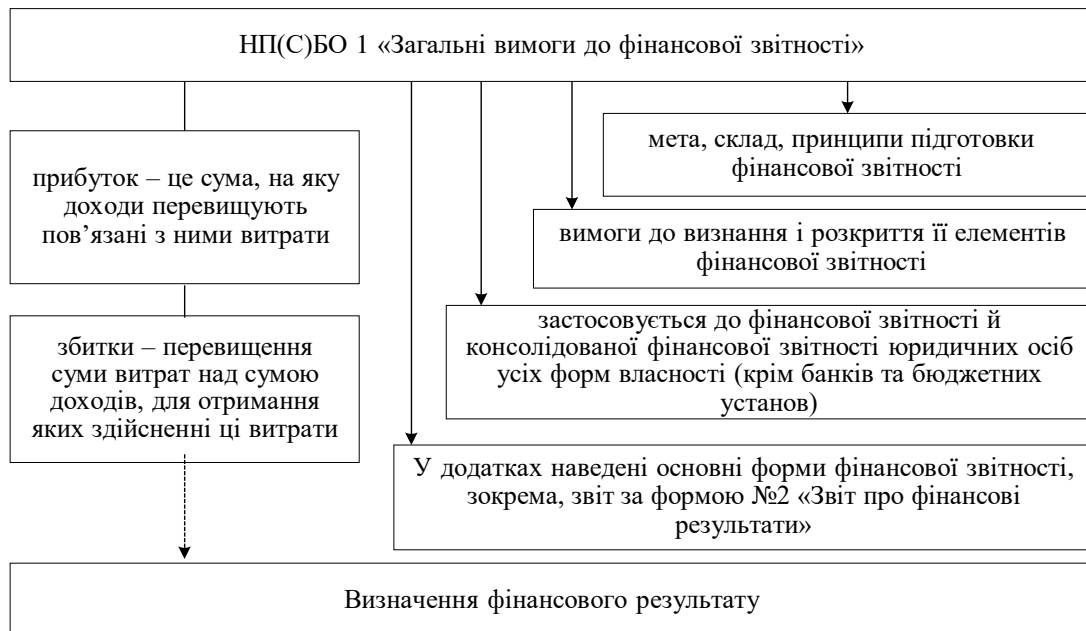

Рисунок 1. Формування фінансових результатів підприємства на основі НП(С)БО 1

Джерело: сформовано на основі НП(С)БО 1 [3]

Таким чином, глобальні економічні зміни вимагають укріплення фінансово-економічної важелі обліку і аудиту витрат, доходів та фінансових результатів підприємства, до яких належить і нормативно-правова база.

Список використаних джерел

1. Кононенко Ж. А., Грибовська Ю. М., Ходаківська Л. О. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 27–32. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.1.27
2. Ганін В. І, Логвіненко К. В. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Облік і фінанси*. 2018. № 3. С. 13-18.
3. Загальні вимоги до фінансової звітності: Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>